

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4427/2019
24.09.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац и Драгане Маринковић, чланова већа, у парници тужиоца АА из села ..., Општина ..., чији је пуномоћник Милован Рајић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, коју заступа Војно правобранилаштво, Београд, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1744/18 од 07.03.2019. године, у седници одржаној 24.09.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1744/18 од 07.03.2019. године, у усвајајућем делу, тако што се одбија тужбени захтев тужиоца за накнаду нематеријалне штете - претрпљених душевних болова због умањења опште животне активности у износу од 250.000,00 динара и за накнаду материјалне штете коју је трпео због задобијене повреде у једнократној висини доспелих ренти од по 1.200,00 динара месечно, за период од 01.11.1999. године до 05.10.2017. године, са законском каматом од 05.10.2017.године, до коначне исплате, а убудуће док се прилике не буду промениле месечну ренту у висини од по 1.200,00 динара.

Обавезује се тужилац да туженој накнади трошкове поступка од 33.000,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема отправка ове одлуке.

Образложење

Правноснажном пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1744/18 од 07.03.2019. године, ставом првим изреке, укинута је пресуда Основног суда у Крушевцу – Судска јединица у Варварину П 2984/15 од 04.12.2017. године (којом је одбијен тужбени захтев тужиоца) и пресуђено, тако што је: а) делимично усвојен тужбени захтев и тужена обавезана да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете – претрпљених душевних болова због умањења опште животне активности исплати 250.000,00 динара, са каматом од 07.03.2019. године, као дана пресуђења до коначне исплате. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду нематеријалне штете због претрпљеног страха у износу од 200.000,00 динара и физичких болова износ од 250.000,00 динара, са каматом од 04.12.2017. године, до исплате. Ставом трећим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и тужена обавезана да му на име материјалне штете коју је трпео због задобијене повреде, исплати једнократно доспеле месечне износе од по 1.200,00 динара, за период од 01.11.1999. године до 05.10.2017.

године, као дана вештачења са каматом од 05.10.2017. године до исплате, а убудуће док се прилике не буду промениле месечну ренту у висини од по 1.200,00 динара најкасније до 01.-ог у месецу за претходни месец, с тим што је на доспеле а неисплаћене рате на име ренте дужан да плати законску затезну камату обрачунату од сваке појединачне доспеле рате до исплате. Ставом четвртим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду материјалне штете у висини од 73.500,00 динара, због неспособности за рад у периоду од 27.05.1999. године до 01.11.1999 године. Ставом петим изреке, тужена је обавезана да тужиоцу накнади трошкове спора од 236.500,00 динара.

Тужена је благовремено изјавила ревизију, побијајући наведену другостепену пресуду у усвајајућем делу, због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 403. став 2. тачка 3. и 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/2011 и 15/2014), који се примењује на основу члана 506. става 2. истог закона и оценио да је ревизија тужене дозвољена и основана.

У поступку пред нижестепеним судовима није учињена битна повреда парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности. У ревизији се наводи да је изрека побијане пресуде неразумљива, противречна и неизвршива а разлози о битним чињеницама недовољни због чега се не могу испитати, што у бити представља битну повреду поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, а због које се ревизија не може изјавити (члан 407. став 1. ЗПП).

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био учесник у рату 1999. године, као припадник Војне јединице У чину ... је са својом јединицом био смештен у ..., где им је било зборно место, а спавали су у ... у породичном домаћинству цивилног лица, на слами у нехигијенским условима. Како је алергичан на прашину и због нехигијенских услова у којима је боравио, тужилац је задобио коњуктивитис. Даном 27.05.1999. године ставио је капи за очи и маст за коњуктивитис пре одласка на спавање, услед којих није добро видео даску која је држала сламу, па је пао и повредио руку тако што је задобио прелом навикларне кости десне руке. Због задобијене повреде, урађена је имобилизација до 24.06.1999. године, када је она скинута, а 26.07.1999. године је упућен на амбулантно лечење физикалном терапијом због појаве компликација прелома – разређења преломљених кости и појаве Sudekove атрофије, која подразумева „сушење“ шаке, као последице прелома. На основу налаза и мишљења судског вештака неуропсихијатра утврђено је да је тужилац трпео страх и физичке болове (ближе описане у нижестепеним одлукама) и да му је услед повређивања умањена животна активност за око 10% и радна способност за 15%. Са овом оценом се сагласила и судски вештак медицине рада др Рујица Стевановић, из чијег исказа је утврђено да Sudekova болест у свом току има три фазе, да прва фаза ове болести траје од једног до три месеца и подразумева бол, оток и црвенило локално на кожи. Када ова фаза буде завршена, болест улази у другу фазу која се клинички испољава мањом мишићном снагом екстремитета и мањим обимом покрета у зглобовима, па се народски назива „сушење руке“. Ова фаза траје од три до највише шест месеци, за које време је неопходно да се спроводи физикална терапија. Са завршетком физикалне терапије, уколико остану трајне последице то значи да је болест ушла у трећу фазу и да

су последице трајне, па се пацијенту саопштава да целог живота ради научене вежбе и да повремено долази на физикалну медицину. По њеном мишљењу, од времена када је судски вештак неуропсихијатријске струке др Грубач у свом налазу из 2011. године проценио умањење животне и радне способности, код тужиоца се ништа није променило у смислу погоршања нити побољшања здравственог стања, а највероватније ће тако остати и до краја живота.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, правилно оценивши истакнути приговор застарелости потраживања, првостепени суд је одбио захтев тужиоца за накнаду нематеријалне штете због претрпљених душевних болова услед претрпљеног страха и физичких болова у траженим износима и у делу захтева накнаде материјалне штете због неспособности за рад почев од 27.05.1999. године па до 01.11.1999. године у траженом износу, на основу члана 376. ЗОО, којим је прописано да потраживање накнаде проузроковане штете застарела за три године од када је оштећеник дознао за штету и лице које је штету учинило и да у сваком случају ово потраживање застарела за пет година од када је штета настала. При том је правилно закључио да у конкретном случају нема услова за примену рокова застарелости из члана 377 ЗОО јер тужилац штету није претрпео у оружаним сукобима. Како је тужилац са иницијалним лечењем завршио до краја октобра – почетка новембра 1999. године, када је био обавештен о последицама повреде, а радно неспособан је био у периоду од јуна до краја октобра 1999. године, то је потраживање тужиоца по наведеним основима застарело у односу на датум подношења тужбе у овој правној ствари (16.04.2008. године).

Међутим, другостепени суд је оценио да потраживање тужиоца за накнаду нематеријалне штете на име претрпљених душевних болова због умањења општеживотне активности није застарело, закључивши да је тужилац као оштећени за коначни обим овог вида нематеријалне штете сазнао онда када му је достављен налаз и мишљење вештака др Грубача дат у овом поступку 05.05.2011. године. Следом тога је нашао да је основан и захтев за накнаду материјалне штете-ренте. Ово схватање је погрешно, с обзиром да је сазнање тужиоца од чега болује и када је болест добила коначни облик, релевантно за примену субјективног рока застарелости потраживања, али тај рок тече у границама објективног рока из члана 376 ЗОО, па како је објективни рок у овом случају очигледно протекао, то је застарело потраживање тужиоца за накнаду траженог вида нематеријалне и материјалне штете.

Имајући у виду наведено, Врховни касациони суд је на основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучио као у ставу првом изреке.

Како је тужена успела у овом ревизијском поступку, припада јој тражена накнада трошкова на име састава ревизије од 33.000,00 динара, према АТ, на основу члана 165. став 2, члана 163. став 2. ЗПП. па је одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Звездана Лутовац,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић